

О. ХЕНРИ

ТЕХНИЧЕСКА ГРЕШКА

Превод от английски: Красимира Маврова, 1997

chitanka.info

Никога не съм бил горещ поддръжник на вендетата, въпреки че този продукт на страната ни винаги се е ценял от останалата част на човечеството много повече от грейпфрута, коктейла и медения месец. Независимо от моите възражения обаче, ако ми разрешите, ще ви разкажа за една вендета, разиграла се в Индианските територии, в която неволно изиграх ролята на хроникьор, секундант и несъучастник.

Бях на гости в ранчото на Сам Дорки, където чудесно се забавлявах като падах от ненапудрени коне и размахвах юмрук срещу вълците, когато бяха поне на две мили. Сам беше храбър момък на около двадесет и пет и имаше репутацията на човек, който не се бои да се връща вкъщи по тъмно, въпреки че най-често го правеше с голяма неохота.

Недалеч от ранчото, в Крик Нейшън, живееше семейство Татъм. Бяха ми казали, че фамилиите Дорки и Татъм водят кървава война от години. По няколко човека от двете страни вече бяха гризнали тревата, но с това броят на Новуходоносоровците едва ли щеше да привърши. Младото поколение на всяко семейство растеше, а и тревата не изоставаше. Но за да се придържаме стриктно към фактите, трябва да отбележим, че според разказите на свидетелите войната се водела съвсем честно. Никой не се криел в кукуруза и не се целел в онова място на гърба на своя враг, където се пресичат тирантите. Сигурно така, защото там не отглеждаха кукуруз, а и никой не си опъваше панталоните с повече от една тиранта. Освен това нито една жена или дете и от двата рода не бяха пострадали. В онези дни, както впрочем и в тези, жените можели да бъдат сигурни в своята безопасност.

Сам Дорки си имаше момиче. (Ако смятах да продам този разказ на някое литературно списание, в случая трябваше да се изразя по съвсем друг начин. Например: „Господин Дорки се радваше на щастieto да бъде сгоден.“) Името ѝ беше Ела Бейнс. Струваше ми се, че те бяха много влюбени и много привързани един към друг, но такова впечатление създават всички сгодени двойки — дори и тези между които няма нито любов, нито привързаност. Госпожица Бейнс трудно би могла да мине за голяма красавица, но дългата буйна кестенява коса ѝ придаваше особена привлекателност. Той ми я представи, което обаче не промени нейната преданост към Сам, което ме наведе на заключението, че те наистина са създадени един за друг.

Госпожица Бейнс живееше в Кингфишер, на двайсет мили от ранчото. А Сам живееше върху гърба на коня, препускайки непрекъснато между града и ранчото.

Един ден в Кингфишер се появи нахакан младеж, не много едър, с гладко лице и правилни черти. Той настойчиво разпитваше из градчето кой какъв е и с какво се занимава. Каза, че е от Маскоги и съдейки по жълтите му обувки и бродирания му шал, бе твърде вероятно да казва истината. Запознах се с него веднъж, когато ходих в града за пощата. Представи се като Бевърли Травърс, но не знам защо на мен ми прозвуча не съвсем убедително.

Настъпиха усилни времена в ранчото и Сам не можеше толкова често да язди до града. Затова върху мен, от когото нямаше особена полза в стопанството, падна задължението да снабдявам домакинството с разни дреболии като картички, чували с брашно, бакпулвер, тютюн и писма от Ела.

Веднъж, когато ме бяха изпратили за половин гроса^[1] хартия за цигари и две гуми за каруца, аз видях така наречения Бевърли Травърс да вози из града в една двуколка с яркожълти колела Ела Бейнс толкова нафукано, колкото му позволяваше черната лепкава кал по улиците. Знаех, че тази информация едва ли ще бъде балсам за душата на Сам, затова съзнателно я изключих от сводката за градските клюки, която представих при завръщането си. Но на следващия ден в ранчото пристигна един стар приятел на Сам, бивш каубой, сега собственик на фуражен склад в Кингфишер. Много цигари сви и изпуши Саймънс, така се казваше гостът, преди да проговори. А когато най-накрая се реши, каза следното:

— Не знам дали знаеш, Сам, че вече две седмици в Кингфишер пейзажа порти един пуяк, дето уж се казвал Превърти Трътка. И кой мислиш се оказа всъщност? Не някой друг, а Бен Татъм, синът на стария Гофър Татъм, дето чичо ти Нют гръмна миналия февруари. И знаеш ли какво направи гадината тая сутрин? Застреля брат ти Лестър в задния двор на съда.

Стори ми се, че Сам не чу какво му каза Саймънс. Той отчупи клонче от мескитовия храст, сдъвчи го и рече:

— Така ли? Уби Лестър?

— Точна така — отвърна Саймънс. — И още нещо. Избяга с твоето момиче, с госпожица Ела Бейнс. Помислих си, че някой трябва

да ти каже и затова дойдох.

— Много съм ти задължен, Джим — каза Сам, като извади от устата си клончето, което дъвчеше. — Радвам се, че дойде да ми кажеш. Да, много се радвам.

— Е, аз да тръгвам. В магазина остана само малкия, а той не може да различи сеното от овеса. Той застреля Лестър в гърба.

— Застреля го в гърба?

— Да, докато си връзваше коня.

— Много съм ти задължен, Джим.

— Мислех си, че ще искаш да разбереш за това колкото се може по-бързо.

— Няма ли да влезеш да изпиеш едно кафе преди да тръгнеш, Джим.

— Няма, извинявай. Трябва да се връщам обратно в склада.

— Значи казваш...

— Да, Сам. Всички ги видяха, че са двамата в двуколката, а отзад бе завързан голям вързоп, сигурно с дрехи. Беше впрегнал бегачите, дето ги доведе от Маскоги. Трудно можеш да ги стигнеш.

— И кой път...

— Тъкмо щях да ти кажа. Тръгнаха по пътя за Гатри, но накъде ще хванат после... един господ знае.

— Добре, Джим, задължен съм ти.

Саймънс си сви цигара и смушка коня. След дващестина метра той се обърна и извика:

— Не ти ли трябва... съдействие, така да се каже?

— Благодаря, ще се оправя.

— Така си и мислех. Е, бъди здрав!

Сам отвори джобното си ножче с костена дръжка и изчегърта парче засъхнала кал от левия си ботуш. А аз си помислих отначало, че иска да се закълне над острието да отмъсти жестоко или пък че ще изрецитира „Проклятието на циганката“. Няколкото вендети, на които бях свидетел или за които бях чел, започваха точно така. По всичко изглеждаше обаче, че тази ще тече по нов сценарий. Ако се поставяше на сцена, то веднага щеше да бъде освиркана и зрителите щяха да настояват да бъде сменена с някоя от сърцераздирателните мелодрами на Беласко.

— Чудя се — най-накрая проговори Сам замислено, — дали в кухнята е останал малко студен боб.

Той повика Уош, готвача-негър, разбра, че има и му поръча да го стопли и да свари силно кафе. После отидохме в стаята му, където спеше и държеше оръжието си, кучетата и седлата на любимите си коне. Сам извади три или четири от револверите си и започна внимателно да ги оглежда, като си свирукаше разсеяно „Жалбата на каубоя“. След това заповяда да се оседлаят и завържат пред къщата двата най-добри коня в ранчото.

Забелязал съм, че навсякъде из страната в едно нещо вендетите се подчиняват на строго правило. В присъствието на потърпевшия за отмъщение не се говори, дори самата дума не се споменава. Това е също толкова осъдително, колкото и споменаването на брадавицата върху носа на богатата леля. По-късно открих, че има още едно неписано правило, но доколкото разбирам, то важи изключително за Западните щати.

До вечеря оставаха два часа, но след двадесет минути аз и Сам вече бяхме наблегнали здраво на стопления боб, горещото кафе и студеното говеждо.

— Преди дълга езда човек трябва хубаво да се нахрани — каза Сам. — Хапни стабилно.

У мен се породило неочаквано подозрение.

— Защо заповяда да оседлаят два коня? — попитах аз.

— Един и един — два — отвърна ми Сам. — Не можеш ли да смяташ?

Като пряк резултат от аритметическите му упражнения, по гърба ми мигом полазиха студени тръпки. На Сам и през ум не му беше минало, че на мен може да ми хрумне мисълта да се откажа от честта да яздя рамо до рамо с него по кървавата пътека на мъстта и правосъдието. Оказа се, че бях сбъркал висшата математика с аритметика. Бях обречен. Сипах си още боб.

След час ние се носехме в бърз галоп на изток. Конете ни бяха кентъкска порода, но мескитовата трева на Запада ги беше превърнала в хали. Атовете на Бен Татъм може и да бяха по-бързи, и да имаха голяма преднина, но ако беше чул равномерното чаткане на копитата на нашите здравеняци, родени в самото сърце на родината на

вендетата, той сигурно щеше да усети, че възмездието приближава без да позволи на праха да засипе следите на двуколката му.

Знаех, че единственият коз на Бен Татъм е бягството — бягство, докато стигне до по-безопасна територия, където има много приятели и поддръжници. А без съмнение той знаеше, преследвачът му ще го следва навсякъде и докрай.

Докато яздехме, Сам говореше за изгледите да завали, за цената на говеждото и за пианолите. Бихте си помислили, че той никога не е имал нито брат, нито любима, нито враг, когото да гони. Има теми, за които няма да намериш думи дори и в най-пълния тълковен речник. Знаейки изискванията на кодекса на вендетата, но поради липса на опит, аз малко се попрестарах и разказах няколко забавни анекдота. Сам се смееше точно на място — смееше се с глас. Но като чух този смях, аз се проклех, защото не ми е достигнал достатъчно такт да премълча проклетите анекдоти.

Догонихме ги в Гатри. Гладни, изморени и покрити с прах, ние нахлухме в малкия хотел и седнахме на една маса в трапезарията. В дъното на помещението забелязахме бегълците. Те се бяха навели над яденето си, но от време на време вдигаха погледи и се оглеждаха боязливо.

Момичето беше облечено в кафява копринена блуза с дантелена якичка и маншети и плисирана — мисля, че така му казват — пола. Широкопола сламена шапка, украсена с пера, и кафяв, доста плътен воал закриваха голяма част от лицето ѝ. Мъжът бе облечен в обикновен тъмен костюм, а косата му беше подстригана много късо. Едва ли човек би му обърнал внимание, ако го срещнеш някъде.

На отсрещната маса седяха те — убиецът и жената, която беше подмамил. А срещу тях бяхме ние — законният (според традицията) отмъстител и извънщатният свидетел, който сега пише тези редове.

В този момент в сърцето на извънщатния свидетел се пробуди жаждата за кръв. За миг той се присъедини към враждуващите — устно, разбира се:

— Какво чакаш, Сам? — попитах го шепнешком. — Стреляй!

Сам изпусна една меланхолична въздишка.

— Ти не разбираш — отвърна ми той, — но той разбира. Той знае. По тези места, Господин Градски, порядъчните хора имат закон — да не се стреля по мъж, когато е придружаван от жена. И не съм чул

някой досега да го е нарушил. Няма да го наруша и аз. Трябва да го хвана сам или в мъжка компания. Ето как стоят нещата. И той също го знае. Всички го знаем. Значи ето какъв бил този красавец Бен Татъм! Ще го приклепя някъде сам преди да са напуснали хотела и ще му тегля чертата под сметката!

След вечеря бегълците бързо изчезнаха. Въпреки че Сам обикаля из фоайето, стълбището и коридорите до среднощ, по някакъв тайнствен начин те успяха да му се изплъзнат и на сутринта нямаше следа нито от дамата с воалетката и кафявата дреха, нито от слабоватия дребен мъж с късо подстриганата коса, нито от двуколката им.

Преследването в по-голямата си част е монотонна работа, затова ще ви спестя тази част от събитията. Настигнахме ги по пътя. Бяхме на около петдесетина метра зад тях. Те се обърнаха и ни погледнаха. Продължиха без да пришпорват конете. Тяхната сигурност вече не зависеше от бързината. Бен Татъм го знаеше. Ясно му беше, че единственото му спасение е кодексът на честта. Нямаше съмнение, че ако Бен Татъм бе сам, нещата между него и Сам Дорки бързо щяха да се разрешат по обичайния начин. Но присъствието на неговата спътница държеше пръстите и на двамата настрана от спусъка. Струваше ми се, че той не е страхливец.

Както виждате, в някои случаи жената може да усмири двама мъже, а не да предизвика сблъсък между тях. Но съвсем не съзнателно или от добра воля. За нея кодекси не съществуват.

След около пет мили стигнахме до Чандлър, един от бъдещите големи градове на Запада. Конете и на преследваните, и на преследвачите бяха гладни и изтощени. Имаше само един хотел — опасен за хората и благосклонен към зверовете. Така че четиримата отново се срещнахме в трапезарията след гръмовния звън на камбаната, който почти раздра небесата. Трапезарията тук не беше толкова просторна както тази в Гатри.

Точно когато ядяхме ябълковия пай — как се преплитат в живота пародията и трагедията! — аз забелязах, че Сам с подчертан интерес разглежда нашата плячка, седяща на отсрещната маса. Момичето отново бе облечено в кафявия костюм с дантелените якичка и маншети и воала ѝ отново бе спуснат над очите. Мъжът се бе навел над чинията и не вдигаше късоподстриганата си глава.

Чух Сам да мърмори повече на себе си отколкото на мен:

— Кодексът не позволява да се застреля мъж в присъствието на жена, но по дяволите, никъде не е писано, че не можеш да застреляш жена в присъствието на мъж!

И преди още да успее да разбере какво цели с тези думи, той извади револвера си от лявата си под мишница и заби всичките шест куршума в тялото, което кафявата дреха покриваше — костюма с дантелените якичка и маншети и плисираната пола.

Отпуснала върху ръцете си глава, загубила своята предишна красота и гордост, на масата остана да седи момичето, чийто живот бе провален завинаги. В това време дотичаха хора, за да вдигнат тялото на Бен Татъм в женските одежди, които дадоха възможност на Сам да открие технически пропуск в изискванията на кодекса.

[1] Дванадесет дузини, бел.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.